

Blue Moon

Mikael Sellersjö
HDK, Högskolan för Design och Konsthantverk
Göteborgs Universitet
Konsthantverk avancerad nivå, smyckekonst 2011

Innehållsförteckning

Inledning , s.3

Titel, tema, s. 4

Tradition, metod, s.5

Inspiration, referenser, uttryck, s. 6

Arbetsprocess, s. 7-12

Resultat, s. 13-22

Projektbeskrivning, s. 23

Källförteckning, s. 24

Inledning

Kanske är det en absolut nödvändighet att blicka bakåt för att genom det gamla se det helt nya nödvändiga. För att mer klarsynt kunna verka i nuet mot det som skall komma. Jag låter mina smycken bilda en struktur vari det svunna tillåts vara vad det är. Så nuet görs ledigt. I mitt arbete har tankar om föremålens egenvärde haft relevans. Kan ett föremål bära och förmedla något som gör denna rörelse möjlig?

Jag har försökt åskådliggöra kvarlevor i mitt sinne genom att arbeta direkt i materialen utan förlagor. I det praktiska arbetet, låt säga med tandläkarfräsen, är jag tillfreds med lätet. Märkligt att i tusen timmar lyssna till en liten skrikande gris. Jag tänkte på guld när jag skar. Ett minutiöst ältande, ett okulärt engagemang, ihop med minnen av folk som på något vis angår formernas spänningar. I tankar på det heroiska, på blomsterprakt, glas och förlåtelse. Och på månen. Det är vackert med saker som kan hållas över tid. Som kan förvaltas med synbar omsorg och läsbara syften. Där tiden kan mätas i slitage.

Arbetet behandlar en önskan om att saker verkligen skall få ta den tid de behöver för att fulländas eller förintast.

Solen	Det reaktionära
Det gudomliga	Prevention
Det oförlåtliga	Det eviga
Det rena	Hjärtesorg
Ärkerival	Leonard Cohen och hans sång
Madame Blanc	Otro
Palestrinas pälshandlaränka	Det sakrala
Syndabocken	Speglar
Ellipser	Glas
Det rena	Vite
Kärv individualism	Betraktelser
Blodsband	Hemlängtan

Titel, tema

Blue Moon

Projektets tematiska form påbörjades genom en händelse under hösten. Jag hade då just sammanställt min guldreserv till en utsmidd pollett. Oavsiktligt hade formen kommit att likna månen. En kvarvarande rostfläck från städet utgjorde en karaktär av mänsklig gestalt. Tydligt framgick en praktfull kvinna med knutet hår, iförd en vacker dräkt. Antagligen i färd med att spegla sig. Hennes hållning såg jag som iögonfallande och besynnerlig.

Tradition

Genom de tekniker och material jag använt mig av föreligger långa och strikta traditioner Dessa har varit nödvändiga att dra nytta av då jag velat bryta upp emot dem. Att troget utgå ifrån dessa ramar skulle lätt fördärva min estetik. Det har varit viktigt för mitt uttryck att låna av det absolut nödvändiga och att därifrån vidga perspektiven på egen hand. Ibland genom ren improvisation. Genom att missbruka eller låna lite av en teknik har nya möjligheter tillkännagetts.

Metod

Jag har arbetat skulpturalt och föreställande i trä och silverplåt. En prövning har varit att ur ett solitt stycke utvinna komplicerade former. Framst arbetet med trä har varit känsligt och tidsödande. Skillnaden att arbeta med form på detta vis, i relation till att styra formen genom att sammanfoga lösa delar har varit markant. Proportionerna och detaljernas platser blir snart definitiva efter uppstart och möjligheten att korrigera misstag därav mindre. Detta har ibland varit svårt då jag inte använt mig av några förlagor.

Huvudsakligen har jag skurit, smitt, ciselerat och använt mig av kniv och fräsverktyg. Syftet har varit att skapa mig bättre rutiner inom områdena. Jag har i tidigare arbeten bekantat mig med teknikerna men i mindre utsträckning. Materialen har varit viktiga och jag har genom mitt arbetssätt kommit dem närmare. Jag har arbetat med emaljtekniker samt olika behandlingar av yta, form, färg, format och struktur. Det har varit viktigt att sammanställa komposition, hängfunktioner och eventuella materialkombinationer med en synbar medvetenhet.

(Bilder från arbetsprocessen)

Inspiration, referenser, uttryck

Jag uppskattar objekt i stansad bleckplåt. Mestadels leksaker, prydnader och bruksobjekt från 1940- och 50-talen. Många gånger rena plåtskal, billiga kopior av vad de skall efterlikna. De industriellt massproducerade sakerna har en säregen karaktär, ofta kombinerat med en simpel funktion. Vassa hörn, glipor, metalliskt ljud, skramliga. Skeva kalla ytor, ibland med färgrester. Tillverkade i vitmetall och udda allergena legeringar. Ibland förnicklade eller galvaniserade ytor. Billiga uttryck på många sätt. Jag tilltalas mycket av dessa ting, de är ofta både taktila och lustiga.

Jag har influerats av äldre traditionella dräktsmycken och brudkronor av enklare modell. Ofta enkla stommar med påhängda detaljer i pressat silverbleck, mynt och annat. Folkkonst och diverse attiraljer för vardag och högtid, ofta primitivt framställda med lokal prägel. Saker som fungerar som dokument av tid, sammanhang, arv och kultur.

Tingel Tangel

Jag lyssnade på folkschlagersångaren Demis Roussos och tänkte på bokmärken och kylskåpsmagneter. Basilikor i u-länder med väldiga konstskatter och relikier hållna i dammiga glasgarderober. Jag tänkte mycket på Nana Mouskouri, Schweiz, ornament, kalla bad, ärgad koppar, EU, guldarmband och bakelit.

Jag har ofta sett åt ålderdomliga smycken gjorda för aristokratin. Inget ordinärt utan särskilt förnämliga och dyrbara ting. Objekt vars lyster, material och syften harmonierar med ett ambitiöst hantverk. Värdeyttringar, både politiska, heliga och mystiska.

Också möbelform, traditionell skulptur och målerikonst har varit av relevans.

Målare av intresse är; Bosch, Caravaggio, Botticelli, Dürer, Breugel, Giotto, Rossetti, mfl.

Rent estetiskt-formmässigt har de katalanska arkitekterna Gaudi och Jujol varit av intresse.

Antoni Gaudi (1852-1926) inledde sin karriär i nygotisk, morisk orientaliserande stil men utvecklade med tiden en sensuell, organisk stil med expressionistiska och surrealistiska drag.

Josep Maria Jujol (1879-1949)

Jujols färgsättningar och gotiskinfluerade formspråk är rikt. Han sammanflätade sin arkitektur med muralmåleri, interiörer, detaljer och material i tjugiga harmonier.

Mycket av det ter sig våldsamt för mig, något jag velat också velat bejaka i min process.

Jag anser att Gaudi och Jujol delade en revolutionerande syn på framtiden genom det förgångna.

(Detalj ,Casa Milà ,samarbete mellan Gaudí och Jujol, Barcelona, 1908.)

Arbetsprocess, syften

Under hela processen har jag fotograferat och tecknat. Jag har på så vis tillvaratagit ögonblick och insikter från vardagen. Det har varit bra att gentemot det kärva arbetet i trä att alternera mellan olika sysslor. Också för undersökande av olika format och bryggor mellan två-, tre- och fyrdimensionella perspektiv har jag haft stor nytta av bilderna.

Genom det lilla har jag velat hantera det stora och lära mer om vilka format som blir ideala för vad jag vill uttrycka med smyckena. Jag har utgått från människan med omgivningen som kontrast, ibland tvärtom. Jag har försökt att bättre förstå skillnader på detta vis. Vad är smycken för något? Vad är de för mig? Dessa frågor har varit grundläggande.

Ex. foton från processen

Exempel, bilder i bilder

Genom ett skyltfönster såg jag en blå klänning. En liten text skriven på mannekängens arm löd; ”I don’t apologize”. När jag fotograferade texten tydliggjordes ett fint och svårbegripligt motiv(Bild s.8). Bildens omfattning var plötsligt av en större sort, mycket mer svåröverskådlig och komplex än min avsikt med dokumentationen. Perspektiven och djupet tydliggjorde någonting förenligt med verkligheten. Något absurt. Genom bildens osammanhängande företräden fanns det logik och harmonier var ur någonting konkret mynnade. Obegripligt och superrealistiskt.

Jag har haft för avsikt att medvetet styra och vara tydlig i mina uttryck. Jag har blickat bort från smyckeskonsten och bort från realismen. Ramverk och föreskrifter förenliga med tradition och ideal har fått vila i mitt medvetande, medan föreställningar om vidare perspektiv fått spira ifred.

Teknik

Silver, emalj

Jag har eftersökt skira och spänstiga uttryck genom att driva plåten så tunn jag kunnat, på sina ställen ner till 0,3 mm. Genom ciselering har jag kunnat ta ut små detaljer, reliefer och sargar att hålla emaljen. Objekten har belastats väldigt och den tunna plåten har gärna slagit sig. Vissa ytor är brända 40 gånger. Det har varit nödvändigt att därför hantera emaljen mer som ett material.

Jag har velat undersöka hur emaljen och plåten ter sig tillsammans under dessa påfrestningar. Det har varit viktigt att behålla formens styrsel och att metallen inte skall kännas söndrad.

Skikt av glasemalj (opak ömsom transparent) är ett viktigt vad kommer till hur färgsättningar och lyster tett sig ihop med silvrets otaliga företräden genom processen i angivna uttryck. Likaså förekommande inslag av tunn silverfolie och bladguld kombinerat. Fodrad omsorg och tiden kring dessa tekniker är en kvalitet jag velat bevara även i färdigt uttryck.

Färgtoner, mättnad och hållbarhet påverkas av temperaturskillnader och reagerar på silvrets oxider. Spänningar uppkommer och förändringar som kan visa sig även efter färdigställandet har varit att räkna med.

(Bilder från arbetsprocessen)

Teknik

Trä

Val av trä har spelat en viktig roll. Jag har mestadels arbetat i lönn som lämpat sig väl för att ta ut små och tunna detaljer. Figurerna är utarbetade med kniv, skalpell och fräsverktyg. Lind, asp, björk, ebenholts, ek, bok, och valnöt är andra träslag som förekommit. Lönnträets ljushet och fibersammansättning utgör en bra grund för infärgning. Med lack, vax, olja, bets och färg har jag experimenterat med ytorna. Jag har även förgyllt med guldaktig slagmetall.

Det har varit viktigt att på sina ställen framhålla träets naturliga skimmer och färger.

Materialet är ofta återkommande i mina arbeten, möjligheterna till att kultivera det känns oändliga.

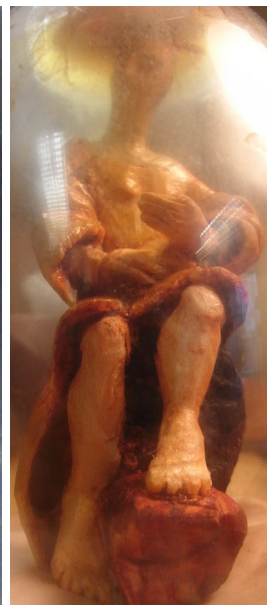

(Detalj skuren i lönn, yta; grafit, schellak, 40x35mm)

Materialets innersta hålls i kvinnans yttersta, på klädtyget över den metallbeklädda och lackerade kroppen.

Bilder från processen

Resultatet

En smyckekollektion bestående av unika figurativa berlocker, ämnade till utsmyckning. Utförda med valbara placeringsmöjligheter.

1. Hänge; Utan titel. silver emalj. 90x75 mm
2. Hänge; Utan titel. silver. 80x60mm
- 3.Hänge; "Horse thief". björkträ, silver, emalj,plast. 95x35mm
- 4.Hänge; Utan titel. silver, emalj. 60x40mm, foto, Mats ringquist
- 5.Hänge; Utan titel. lönträ, silver, emaljlack, bladguld, silver, lack. 140x45. foto, Mats ringquist
- 6.Brosch; Utam titel. lönträ, emaljlack, stål. 85x45mm. foto, Mats ringquist
- 7.Hänge; Utan titel. Lönträ, silver, lackfärg, bladguld. 60x35mm. foto, Mats ringquist
- 8.Halssmycke; Utan titel. lönträ, lackfärg, hampasnöre. 80x40mm. foto, Mats ringquist

1.

2.

3.

4.

Ursprunglig projektbeskrivning-Blue Moon

Tema

Utan titel

Vad som fångar din uppmärksamhet fångar dig.

Med arbetet vill jag försöka se vilka delar av forna sanningar som står att ana igenom tingen.

Jag vill förhålla mig till smycken i sig och känslan av dem i annat och ikring. En önskan om att bättre komma underfund med dem "stora små" som inte sällan avslöjar, bistår, förhöjer eller spelar ut hela sammanhang. Som ödelägger eller viskar hur det egentligen ligger till osv.

Signalement, stämningshöjare, bojor, varningsklockor etc.

Vad bör visas att företräda lite ur en detaljrikedom med omnejd? Kan enkla förnimmelser egentligen göra saken rättvis? Proceduren kring detta ser jag inte som andefattig utan inkännande.

Bakgrund, ide, tankar

*Sanning med modifikation

*Oro över naturens inverkan på mig själv

*Vad är nödvändigt och vad är det inte?

*I resonemang om att vara en insider och outsider i samma ögonblick

*Vardagens grå

*Paradisiskt

*Dans, rörelse, harmoni, melodiskt förfarande. Ordning i rummet

*Aktualitet

*Solitär

* Kan jag förledas av min etiska kompass?

*Rätt från Fel

*Harmonier, styrkor, stringens

*Förmå, Fördärva

*Förtydliga genom att abstrahera

Avgränsning

Det senaste året har jag påbörjat olika arbeten i tekniker med lång tradition såsom, ciselering i silverplåt, emaljering och arbete i trä och horn men även jobbat med organiska och syntetiska material. Nu har jag nu ett 20 tal arbeten i olika utföranden och många fler skisser att eventuellt se tillbaka på.

Mitt mål blir här att ta fram en serie av emellan 6-9 smycken.

Ett figurativt uttryck har tills nu fått spela en stor roll av olika anledningar.

Jag vill i och med projektet dra nytta av detta men till en högre grad abstrahera uttryck i kombination med ett rent avbildande. En viktig del blir att sammansätta och harmoniera/kombinera uttrycken och materialen med kroppen/bärandet som fokus.

Jag vill utforska mina egna begränsningar, stärka mitt seende och nå större materialkännedom. Jag vill premiera arbete i silverplåt och kommer också att arbeta med för mig nya gjuttekniker samt snideri och emaljering. Även textil och keramik är av intresse.

Möjligt är att jag under processen specificerar mig och gör reduceringar vad kommer till den mängd angivelser angående materialen.

Exempelvis så kommer jag att engagera mig i inner och yttre volymer, "ideala format" och ikring 2 och 3 dimensionella aspekter vad angår val av yta, form och struktur osv.

Jag vill så långt som möjligt under denna tid utveckla, bryta, förstå och konfrontera materialen inom dessa områden. En viktig del blir också att få in fler material i arbetet samt att utvinna nya (syntetiska med organisk trovärdighet). Avsikten med detta blir att i kombination med redan påbörjade tekniker att på nytt vis fortsätta att uppdatera och dementera min eviga procedur. Inspirationsmaterial såsom musik, text, film, minnen och referenser inom konsthistorien är av övergripande karaktär samt i denna stund svår att göra rättvis mer precis.

Tidsplan

Det finns klara strukturer som jag senare kommer att anpassa utifrån möjlighet och plats att jobba. Jag kommer att arbeta med flera saker åt gången utifrån tidsramen samt planera arbetet utifrån framgång och motgång efter påbörjat arbete. Materialin-förskaffning kommer dock att påbörjas i december.

Litteratur-mediaförteckning

Tryckt källa

Maria , Jordi Sarra, Jose Llinas and Llinas (2007).Jujol, USA, ISBN

Bildmaterial/Foto:Mikael Sellersjö, ifall inget annat anges.